

New Books *from Poland*

[Nowe książki z Polski]

Newsletter #22
marzec – maj 2025

Anna Ciarkowska
Sploty

Wydawnictwo: W.A.B.
ISBN: 978-83-8387-589-7
Liczba stron: 304

Sploty Anny Ciarkowskiej to poetycka proza o starości, pamięci i kobiecej tożsamości. Autorka z dużą empatią odwzorowuje świat widziany oczami 98-letniej pisarki, która tworzy swoją ostatnią książkę. Poznajemy też perspektywę jej córki i wnuczki, które spodziewają się rychłej śmierci głównej bohaterki. Kolejne rozdziały opowiadają o utracie: ludzi, wspomnień, rzeczy, siebie. Teraźniejszość splata się z tym, co bezpowrotnie minęło, uzmysławiając nam, jak wielka jest siła snucia opowieści, jak bardzo można się w nią „wsłuchać”. *Sploty* pokazują, że pamięć opiera się nie tylko na przeszłości, ale wskazują także sposób istnienia w teraźniejszości. Ciarkowska pisze językiem pełnym emocji i zmysłowości. To powieść, którą podczas lektury „dobrze się czuje”. /MS/

Stefan Grabiński
*Błonia
tajemnicy*

Wydawnictwo: Kultura Gniewu
ISBN: 978-83-68331-21-9
Liczba stron: 144

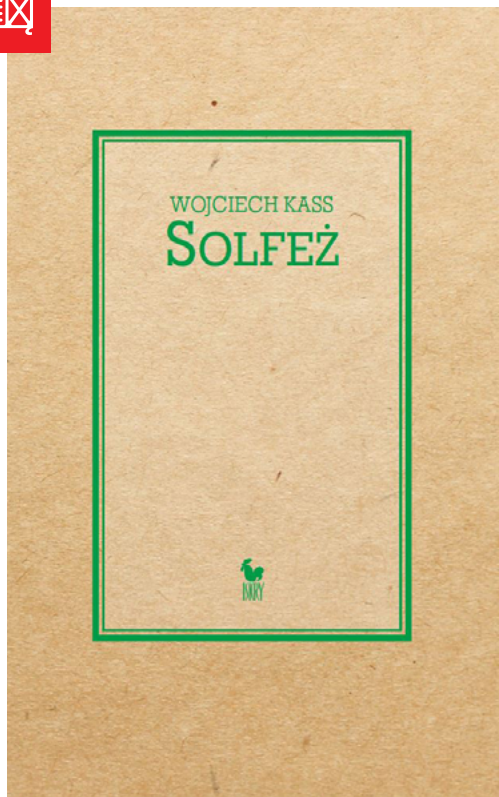
Błonia tajemnicy to komiksowa antologia inspirowana opowiadaniem Stefana Grabińskiego, pioniera polskiej literatury grozy. Scenariusze Mateusza Wiśniewskiego zilustrowało pięciu artystów, każdy w odmiennym stylu. Różnorodność wizualna stawia wyzwanie spójności tej publikacji, ale też dobrze oddaje niepokojący, wielowarstwowy klimat oryginalnych historii. Antologia ma nieco duszną atmosferę, sporo tu lęku, jest balans między realizmem a metafizyką. Komiks z pewnością zainteresuje nie tylko miłośników Grabińskiego, ale także wszystkich ceniących mroczne opowieści w duchu Poe'go czy Lovecrafta. Może stanie się też impulsem, by sięgnąć po oryginalne teksty autora i odkryć jego twórczość na nowo. /KM/

Anna Kańtoch
Trzecia osoba

Wydawnictwo: Marginesy
ISBN: 978-83-68367-16-4
Liczba stron: 328

Któregoś październikowego dnia Monika i Mirosław zabrali troje dzieci do lasu, kazali im się bawić w chowanego, a sami zniknęli. Nikt już ich nigdy więcej nie widział. Po trzydziestu latach osierocone rodzeństwo, razem z chłopakiem, który zamieszkał w domu zaginionych, próbuje rozwiązać zagadkę. Jak zwykle u Anny Kańtoch, okrzykniętej przez „Rzeczpospolitą” [polskim Stephenem Kingiem](#), proces dochodzenia do prawdy jest tak samo ważny, jak powolne budowanie atmosfery, opis relacji międzyludzkich i prawda psychologiczna. Mimo iż – nieco inaczej niż w wydanej kilka miesięcy temu *Czeluści* – *Trzecia osoba* ściśle trzyma się realistycznej konwencji, głęboki niepokój, który przenika karty obu książek, ma związek ze stawianymi przez autorkę pytaniami o wiarygodność narracji i zawodność pamięci. /AU/

Wojciech Kass
Solfeż

Wydawnictwo: Iskry
ISBN: 978-83-244-1201-3
Liczba stron: 70

Tytułowy „solfeż” – ćwiczenie muzyczne – przywołuje tutaj duchową i intelektualną dyscyplinę niezbędną w procesie odczytywania sensów ukrytych w codzienności. Wojciech Kass tka (literacką) materię egzystencji z drobnych wydarzeń, spotkań, „widzeń”, wrażeń. Umie dostrzegać, potrafi opisać i – chciałoby się rzec – wyciągnąć (poetyckie) wnioski. Rytm, muzyczność, może nawet pewna powtarzalność zawarta w tym tomie buduje strukturę pewną, choć niejednorodną, bo są tu „śpiewy ptaków, wielu, wielu gatunków, także niezwykłych”, jak zauważa Jarosław Ławski. Bywa poeta zuchwały (erotyki), bywa ironiczny, ze skłonnością do facecji, ale umie być też (zdecydowanie) poważny. I wtedy wsłuchać się w głos przywołanej w jednym z utworów babki, która wzywa „z ludźmi namawiaj się/ na drogi trudne do przebycia”. Kass ma świadomość, że tak być powinno. /JP/

DŹWIĘKI PTAKÓW
AREK KOWALIK

SERIA / FIKCJE
ARTRAGE

Arek Kowalik

Dźwięki ptaków

Wydawnictwo: ArtRage
ISBN: 978-83-68295-10-8
Liczba stron: 304

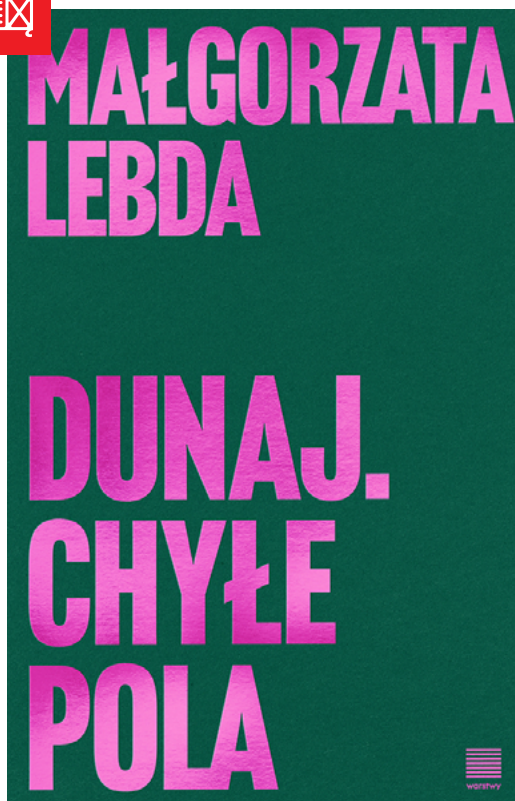
Piętnaście opowiadań w debiutanckim zbiorze Arka Kowalika układa się w mozaikę wielkomiejskich historii – niepokojących, zabawnych, chwilami absurdalnych. Bohaterowie Kowalika są samotni, przeciążeni, spragnieni zmiany, której nie potrafią sprowokować lub unieść, szukają bliskości, lecz otrzymują jedynie jej marne namiastki. Surrealizm i absurd dobitnie podkreślają ich emocjonalne rozedrganie i stan zawieszenia. Także Warszawa pełni tu swoistą rolę – nie jest jedynie neutralnym tłem dla zdarzeń, lecz przestrzenią mówiącą własnym głosem, płataniną ulic i znaczeń, w których nietrudno się zgubić. Autor, włączając w opowiadania fragmenty piosenek i zmienne tonacje, komponuje z całego zbioru coś na kształt wielogłosowego albumu. Nie tyle opowiada w nim o współczesności, co ją „odsluchuje” – z całym jej nieznosnym szumem, dysonansami i cichą tęsknotą za harmonią. /GD/

Krzysztof Kuczkowski
Głosolalia

Wydawnictwo: Państwowy
Instytut Wydawniczy
ISBN: 978-83-8196-900-0
Liczba stron: 80

Głosolalia Krzysztofa Kuczkowskiego to tom poetycki złożony dla uczczenia 70. rocznicy urodzin poety, autora znakomitych zbiorów, jak chociażby *Kładki*. *Wierszy duchowych*, laureata wielu nagród literackich, założyciela i wieloletniego redaktora naczelnego dwumiesięcznika literackiego „Topos”. Poezja Kuczkowskiego charakteryzuje się głębokim, metafizycznym ujmowaniem rzeczywistości, poeta posługuje się językiem symbolicznym, pełnym odniesień biblijnych i mistycznych. Wiersze często balansują na granicy modlitwy i poetyckiej medytacji, przywołując archetypiczne obrazy i duchowe doświadczenia. Kuczkowski „osobisty” ogląda się wstecz, widzi siebie jako chłopca, postać była i wciąż obecną, stałą, ale inną: „Dużo ciebie było,/ a już prawie nie ma./ Nic się nie zmieniło,/ a wszystko się zmienia”. /JP/

Małgorzata Lebda
*Dunaj.
Chyłę pola*

Wydawnictwo: Warstwy
ISBN: 978-83-67186-33-9
Liczba stron: 69

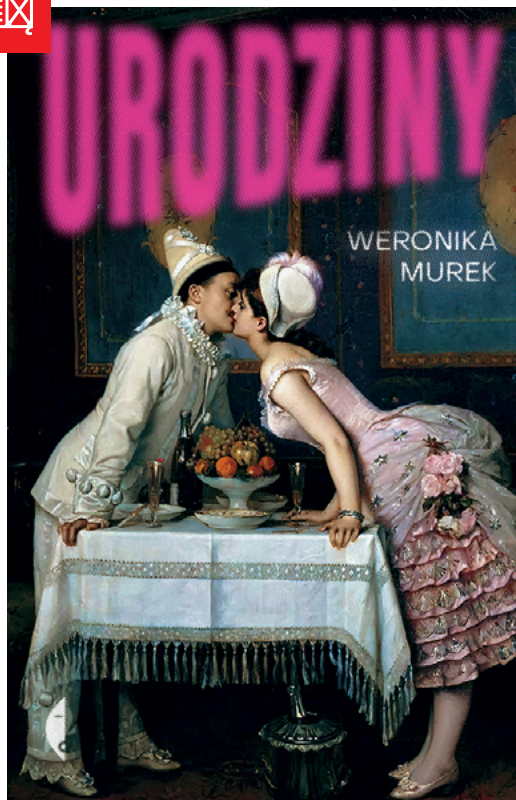
Czy bohaterem tego zbioru wierszy jest tytułowy Dunaj, pies? Może raczej krajobraz? Krajobraz matka, jak pisze powtarzalnie poetka. Raz tak: „Twoje ciało, krajobrazie matko, jest z piękna”. Gdzie indziej: „szukam pocieszenia w tobie, krajobrazie/ matko”. A Dunaj? Wygląda na psa przewodnika po krajobrazie (życia). Prowadzi ślepców czy niedowidzących „wiatrowi naprzeciw” („Halny przeczesuje sierści zwierząt”), by dotrzeć do wejścia – w inny świat, wymiar. Spotkać śmierć człowieka ze śmiercią zwierzęcia. I niczego nie wyjaśniać, nie usiłować. Lebda zanurza słowo w przestrzeni pamięci, prowadzi notatnik z tematem przewodnim bliskości i odchodzenia. W ciszę, może w sen omylny, gdzieś tam, gdzie można „Uspokajać ręce w ziemi, ziemią”. /JP/

Stanisław Łubieński
*Drugie życie
Czarnego
Kota*

Wydawnictwo: Agora
ISBN: 978-83-8380-219-0
Liczba stron: 312

Autor nagradzanych *Dwunastu srok za ogon* ponownie zanurza się w przyrodzie. I w historii. Wreszcie w Warszawie. Przemierza centrum i opłotki miasta, włóczy się po torowiskach, zwiedza nieużytki, zaciekawiony roślinnością ruderalną i wszelkiej maści żyjątkami, które na co dzień łatwo przeoczyć. Przynosi do domu kupkę śniegu, by zobaczyć, czy są w niej grzyby, spaceruje z psem Fuksem i przygląda się pomnikom przyrody. A my mu w tych wędrówkach towarzyszymy. Zaglądamy do Lasu Bielańskiego po żuki i chrząszcze, na ruiny tytułowego „Czarnego Kota” po diawannę, nawłóć i rumianek. Łubieński, snując swoją – skądinąd poetycką – opowieść, serwuje czytelnikom pigułkę historii: o warszawskiej syrence, dawnych fortach, nadwiślańskich ptakach, oficerze Bykowie czy stołecznych badaczach przyrody. I podpowiada, by szeroko otworzyć oczy i nadstawić uszu, bo w mieście przyrodniczo wiele się dzieje. I dodaje, że Warszawa nie zawsze była zielona. /MG/

Weronika Murek
Urodziny

Wydawnictwo: Czarne
ISBN: 978-83-8396-095-1
Liczba stron: 256

To pierwsza powieść w twórczości Weroniki Murek, autorki opowiadań, esejów oraz – co w tym przypadku ważne – dramatów. Fabuła *Urodzin* rozgrywa się bowiem w świecie teatru. Główna bohaterka, aktorka Jaga, „już niemal nie grywa, dociąga starsze role lub donasza je po innych, gdy robi zastępstwo”. Pewnego dnia orientuje się z przerażeniem, że w domu, w którym samotnie mieszka, znajduje się ktoś jeszcze... Murek bawi się konwencją klasycznej powieści grozy (odwołania do Henry’ego Jamesa), by opowiedzieć o starzeniu się, przemijaniu, bolesnym wypadaniu ze środowiskowego i zawodowego obiegu. Czytać można *Urodziny* zarówno kluczem komentarza społecznego czy powieści środowiskowej (deklaracje feministycznej wrażliwości, które nijak mają się do życia!), jak i kluczem filozoficznym, gdzie najciekawsza będzie ontologiczna migotliwość przedstawionego świata, znacznie wykraczająca poza oczywistą metaforę odgrywania ról w teatrze życia. /AU/

Karina
Obara

Miłość w Ejłacie

Karina Obara *Miłość w Ejłacie*

Wydawnictwo: Państwowy
Instytut Wydawniczy
ISBN: 978-83-8196-813-3
Liczba stron: 152

Opowiadania, jak wyjaśnia autorka we wstępie, traktują o miłości i gniewie. W niepowiązanych czasowo i przestrzennie historiach autorka przedstawia losy swoich bohaterów i w oparciu o nie snuje rozważania ontologiczne, psychologiczne czy też socjologiczne. Czasem rzeczywiście jest o miłości, choć wydaje się, że raczej o jej rozpaczliwym braku i związanym z tym cierpieniu, które czasem przeraża się w gniew, uzewnętrzniany i raniący innych bądź niszczący samych bohaterów. Niekiedy można mieć wrażenie bycia uczestnikiem seansu terapeutycznego mającego za cel wyciszyć niepokoje i złagodzić napięcia. Takie poczucie wzrasta podczas lektury końcowego *Eseju o bezradności*. Czy to zwieńczenie „terapii”? Praktyczne wskazówki terapeuty dla pacjenta, do zastosowania w codziennym życiu? /BG/

Wit Szostak *Wylinka*

Wydawnictwo: Powergraph
ISBN: 978-83-67845-72-4
Liczba stron: 256

Wylinka to historia dziesięcioletniej Klary, która budzi się sama w wakacyjnym domu i spotyka Janka — chłopca, który twierdzi, że od zawsze tam był. Ich wspólna wędrówka przez las to metafora dojrzewania, w którym z dawnych tożsamości pozostaje jedynie cień wspomnień. Szostak buduje klimat tajemnicy i prowadzi narrację spokojnie, uważnie, w określonym rytmie. To opowieść oparta nie na zwrotach akcji, lecz na emocjach. Młodszy czytelnicy mogą poczuć się nieco znecierpliwieni, ale dorośli odnajdą tu świadome tworzenie przestrzeni do refleksji. *Wylinka* porusza ważne tematy — tożsamość, pamięć i przemijanie — i zachęca do zatrzymania się, by spojrzeć na siebie oczami dziecka, wspomnieć, kim byliśmy przed podjęciem się zadania po(d)niesienia ciężaru dorosłości. /KM/

Krzysztof Varga
Śmiejący się pies

Wydawnictwo: Czarne
ISBN: 978-83-8396-056-2
Liczba stron: 224

Najnowsza powieść Krzysztofa Vargi to rodzaj monologu, który główny bohater kieruje do swojego psiego towarzysza Ziutka. Zwierzę, czy tego chce, czy nie, jest odbiorcą utyskiwań i przemyśleń swego ludzkiego opiekuna. Są to opowiadanki często niewesołe, choć należy przyznać, że narracja prowadzona jest z humorem. Dla Wojciecha Borsuka, rozwodnika w kryzysie wieku średniego, przywoływane własne oraz cudze historie są przyczynkiem do snucia ogólnych, niejednokrotnie bardzo trafnych rozmyślań o kondycji współczesnego człowieka, mężczyzny, rozpadzie ludzkich więzi, stanie społeczeństwa i świata. Są one niczym gorzkie pigułki, które bohater połyka, aby złagodzić samotność i uśmierzyć ból codzienności. /ŁG/

Przygotował zespół Instytutu Książki

Teksty:

Gabriela Dul /GD/, Maja Gańczarczyk /MG/, Łucja Gawkowska /ŁG/,
Beata Górską /BG/, Karolina Makiela /KM/, Jakub Paczeński /JP/,
Marta Skiba /MS/, Agnieszka Urbanowska /AU/

Prowadzenie: Jakub Paczeński

j.paczesniak@instytutksiazki.pl

www.instytutksiazki.pl

Zapraszamy do korzystania z programów Instytutu Książki:

[Sample Translations ©POLAND](#)

[Kolegium Tłumaczy](#)

Polecamy nowy portal Instytutu Książki:

Dziennik Literacki dziennikliteracki.pl